

שיחות הר"ן קמ"ח

והבננו מדבריו שיש בזה מכוון גדול מאד מה שדייקא אחד מהגיבורים סיפר זאת ומזה תלמוד שבכל דיבור ודיבור של המעשיות יש מכוון גדול מאד מאד מה שאין הפה יכול לדבר וחלב לחשוב^(*):

כלל הדברים שרביה"ק מספר שהיה רוח סערה בעולם, וכל אנשי המלך נתפזרו. וזוהי באמת מציאות העולם

וכשיספר המעשה של הבעל תפילה הנדפסת בסיפורי

המעשיות מעשה יב שאל אותנו אחר כך: מי סיפר המעשה שהיה כתוב בהקראויניקום שלהם מענין הכתות שנעשו בעת שהיה רוח סערה בעולם וכו'? השיבנו לו שזה סיפר אחד מהגיבורים של הגיבור להבעל תפלה כמבואר שם ונענע בראשו שכן הוא

* המעשה של הבעל תפילה היא ארוכה מאד, נעתיק רק את החלק השייך לענייננו:

מה שאתם בטוחים במדינה הנ"ל, שהם כלם אלקות, זהו שטות, כי הם לא יוכלו לעזר לכם; ולדעתי, אם תהיו בטוחים עליהם אדרבא, זה יהיה מפלה שלכם אמרו לו: מנין אתה יודע זאת? השיב להם: היות שאצל המלך הנ"ל, שהוא היה אצלו, כנ"ל, היה לו יד, דהינו שהיה אצל אותו המלך תמונת יד עם חמש אצבעות ועם כל השרטוטין שיש על היד, וזאת היד היתה הלאנד-קארט (הינו מפת העולם) של כל העולמות וכל מה שהיה מן בריאת שמים וארץ עד הסוף ומה שיהיה אחר-כך-הכל היה מציר על אותו היד, כי היה מציר בשרטוטי היד ציור עמידת כל עולם ועולם עם כל פרטיו כמו שמציר על הלאנד-קארט (כידוע לבקיאים בענין ציור מפת העולם, שקורין לאנד-קארט) והיה בהשרטוטין כמו אותיות כמו שבלאנד-קארט כתובים אותיות אצל כל דבר ודבר כדי לידע מה הוא הדבר הזה, דהינו לידע, שכאן הוא עיר פלוני, וכאן-נהר פלוני וכיוצא כמו כן ממש היה נרשם בשרטוטי היד הנ"ל כמו אותיות, שהיו האותיות נרשמים אצל כל דבר ודבר, שהיה נרשם על היד, כדי לידע מהות הדבר וגם פרטי כל המדינות ועירות ונהרות וגשרים והרים ושאר דברים פרטיים-הכל היה נרשם על היד בשרטוטין הנ"ל, ואצל כל דבר היו כתובים אותיות, שזהו דבר פלוני, וזה דבר פלוני וגם כל בני-אדם שהולכים בתוך המדינה וכל המארעות שלהם-הכל היה נרשם שם והיה כתוב שם גם כל הדרכים ממדינה למדינה וממקום למקום, ומחמת זה הייתי יודע לכנס אל העיר הזאת מה שאי-אפשר לשום אדם לכנס לכאן וכן אם אתם רוצים לשלח אותי לעיר אחרת, אני יודע הדרך גם-כן הכל על-ידי היד הנ"ל וכן היה נרשם בה הדרך מעולם לעולם, כי יש דרך ונתיב, שעל-ידו יכולין לעלות מארץ לשמים (כי אי-אפשר לעלות לשמים, מחמת שאין יודעין הדרך, ושם היה נרשם הדרך לעלות לשמים), והיה נרשם שם כל הדרכים שיש מעולם לעולם, כי אליהו עלה לשמים בדרך פלוני, והיה כתוב שם אותו הדרך, ומשה רבנו עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם אותו הדרך גם-כן, וכן חנוך עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם גם אותו הדרך וכן מעולם לעולם-הכל היה נרשם בשרטוטי היד הנ"ל.

הוא סוד שם הוי"ה, ומתחיל להבין איך תורה אחת מקושרת עם התורה השנייה, כל אחד במדרגה אחת, ובזה צריך להגיע מנפש עד יחידה. האדם נולד בדרגת נפש שזה כנגד ה' האחרונה, והוא צריך להתעלות לדרגת ה' בחי' רוח וכו' עד יחידה, שזהו סוד מ"ב המסעות בדרך לארץ ישראל.

ומי שבקי בקבלה מבין שכמו שהשי"ת עשה השתלשלות העולמות מקוצו של יו"ד עד ה' אחרונה, כן עבודת האדם לחזור מלמטה למעלה, מבחי' ה' אחרונה לקוצו של יו"ד. וכל פנימיות התורה מגלה את הדרך מלמעלה למטה ומלמטה למעלה. וכן כלל נגלות התורה הם כלולים בזה.

וכמה שנתמיד בספרי הארז"ל והבעש"ט ורביה"ק מוהר"ן, נכיר סוף סוף את סוד היד, כי כל נשמה צריכה להכיר איפה שרשה, איפה הוא עומד בסדר עבודתו, מה הוא צריך לעשות כדי להגיע לתיקונו בזה העולם.

באופן כללי, נחלק שם הוי"ה לג' קוין, ימין שמאל ואמצע. כמ"ש כאן שיש ג' דרכים לעלות לשמים, דרך של אליהו משה וחנוך. דרכו של משה רבינו הוא קו אמצעי, דרכו של חנוך הוא קו ימין, דרכו של אליהו הוא קו שמאל. כל אחד בהבחנה שלו.

וכשאדם נכנס בסודות התורה, מתחיל להרגיש אם הדרך שלו היא בחי' ימין בחי' חכמה, או בשמאל בחי' בינה, או בדעת בקו אמצעי. הגם שכל אחד צריך להגיע לכלל המדרגות, אבל צריך

שהרוח סערה גורם שיש בלבול בדרכי העבודה. וגם כשלומדים ספרים הקדושים הכל מעורב, ואין רואים שום סדר. לומדים כמה הלכות פה ושם, וכל מסכת הוא אור אחר בעבודת ה', וכן בספרי מוסר ומדות, אין קשר בין ענין אחד לשני. ולא נתגלה קשר הבחינות. ולכן אין אנו מכירים בכל ההבחנות.

ואיתא במכילתא שצריך ללמוד את התורה"ק מהכלל אל הפרט. כי ריבוי הפרטים גורמים שכחת הפרטים הראשונים, והתורה"ק היא אור אחד. וכל זמן שלא תופסים שכל התורה כולה היא אור אחד, אין אדם יודע דרך אמיתי בעבודת ה'.

והנה הצדיקים המופלגים הרשב"י הארז"ל הבעש"ט ורביה"ק גילו סודות התורה, וכלל סודות התורה הוא בסוד ה' פרצופי האצילות, בסוד ד' אותיות שם הוי"ה עם קוצו של יו"ד. והיד של האדם מכוון כנגד שם הוי"ה ב"ה, והצדיקים מגלים שכל התורה כולה נכללת בשם הוי"ה. בחי' הבחינות האלה. ומי שבקי בקבלה רואה איך שהצדיקים מפרשים כל התורה כולה ע"פ ה' פרצופי האצילות, שהכל התגלות אחד. אע"פ שיש אלפי רבבות פרטים בתורה, אליבא דאמת, הכל הוא חלקי שם הוי"ה. וזהו סוד היד וה' האצבעות.

וכמה שהאדם בקי בפנימיות התורה, כך הוא מתחיל להבין עוד פרטים שלא כתובים להדיא, כי הספח"ק מלמדים הכללים, ואחר שעוסקים כמה שגילו צדיקי אמת את הדרך האמת איך כל המציאות

לתפוס דרך שורש נשמתו. ובזה הוא מכיר את ה'יד. איפה דרכו לעלות להגיע לשמים, היינו לשורשו. כמו שמשו רבינו וחננך ואלהו הגיע לשמים בזה הסוד.

ורביה"ק אומר כאן בשיחות הר"ן שדייקא הגיבור סיפר כל זאת. כי יש כמה מיני מדרגות בין הצדיקים, ויש כמה וכמה הבחנות להגיע לעצמיות סודות התורה. ורביה"ק מוהר"ן אומר, שהיו הרבה צדיקים שגילו את הדרכים האלה, הרשב"י, והאריז"ל והבעש"ט ורביה"ק, כל אחד מגלה הדרכים האלה בלשון אחר. ורביה"ק אומר שהוא הליש זאת בהלבשה של עבודת ה', שזה בחי' בינה. כי ישנה הלבשת האור ע"י בחי' קו אמצעי, שזהו דרך עמוק מאוד, והרשב"י זי"ע גילה דרך זה מלמטה למעלה, והאריז"ל מלמעלה למטה. והבעש"ט גילה בדרך החכמה, ורביה"ק בדרך הבינה, שהוא דרך העבודה.

ובדאי שאנו צריכים להשיג כל הדרכים הנ"ל, ואעפ"כ זוהי תחילת ההשגה בדורותינו אלה, בגלות והסתרה כזאת. לכן אנו מוכרחים להתחיל בדרך של עבודת ה' מלמטה למעלה, ולכן דייקא הגיבור סיפר כל זה. כי בדורותינו אלה אפי' אם יעסוק אדם בתורת הרשב"י האריז"ל והבעש"ט, הוא מוכרח גם ללמוד ספרי רביה"ק, כי כמו שאי אפשר לעלות

בסולם עליון לפני הדרגה הקרובה אליו. כן כל צדיק וצדיק מגלה בהתפשטות יתרה שכל אחד יוכל לתפוס.

וזהו ענין הגיבור בחי' בינה, היינו הלבשת סודות התורה דרך עבודת ה'. ואח"כ משיג האדם ע"י עבודת ה' גם סודות הבעש"ט ודברי האריז"ל, ואז כל מה שלומד בכתבים, אינו ביבשות וקרירות, שיודע שיש עולם כזה ועולם כזה, אלא הוא מתקשר בנפשו, בסוד ה'יד, לא סתם רואה עוד סוד ועוד סוד, אלא מוצא באמת טעם אמיתי בעבודת ה', ואז כל ספר עין חיים והזה"ק הוא הדרך שלו בעבודת ה' בפרטי פרטיות, שזה הדרך שלו איך להגיע מעוה"ז לשמים. איך לחיות כאן חיים אמיתיים.

והוא מש"כ בזה"ק, 'בזהר דא יפקון מן גלותא', כי ע"י אור הזה"ק וסודות התורה יוצאים מן הגלות. אבל צריך לדעת איך, כי ישנם אנשים שלומדים זה"ק כל ימיהם והם שקועים בהבלי עוה"ז, אבל כשזוכה ללמוד דברי רביה"ק ודברי הבעש"ט, אח"כ כשלומד ספרי האריז"ל והרשב"י, יבין לנכון בדבריהם את סוד ה'יד. שבדרך הזה נוכל להבין אם אנו בצד ימין או בצד שמאל, עד שנזכר באמת להשיג כל סודות התורה ועי"ז לתקן את נפשינו בביאת גואל צדק ברחמים במהרה בימינו אמן.

